

A nyugdíjpénztári tagok díjterhelése (2000-2005)

Tekintettel arra, hogy a pénztártagok által fizetett díjak a pénztárválasztásnál, illetve a pénztárak közötti esetleges átlépési döntésnél kiemelt jelentőséggel bírnak, a Felügyelet elemzési jelleggel áttekintette az egyes nyugdíjpénztárak díjstruktúráját.

Számítást készítettünk a vizsgálat időpontjában aktív összes magán- és önkéntes nyugdíjpénztár díjterhelését illetően. Természetesen a mellékelt számítás egyfajta megközelítése a kérdésnek, azonban arra megítélésünk szerint mindenképpen alkalmas, hogy bemutassa a múltbeli és a jelenlegi díjterhelés mértékét, illetve alakulásának tendenciáját. A számítás eredményeként az elmúlt hat év pénztárankénti díjterhelését mutatjuk be.

A pénztártagok számára a nyugdíjpénztári megtakarításukat terhelő díjak és költségek csak meglehetősen bonyolultan ítéltethők meg. Ilyen díjként egyrészt a befizetett tagdíjak működési és likviditási tartalékra jutó hányada, másrészt a teljes megtakarításukra vetített befektetési díj (elsősorban vagyongazdálkodási díj) tekinthető. Ez a megközelítés a pénztártagok oldaláról méri fel a díjakat.

A pénztártagok számára a különböző pénztárak díjterhelése (működési és likviditási célú befizetések, továbbá a befektetési díjak) nem csupán a díjak különböző vetítési alapja miatt (befizetés-arányos, illetve vagyonarányos) ítéltethető meg nehezen, de az időtényező figyelembevétel is problémát okoz. A megtakarítások kezdeti éveiben ugyanis a működési és likviditási célú tagdíjlevonás tetemes hányadot tesz ki a díjterhelésből, míg a befektetési díjak aránya csekélyebb. Később a befektetési díjak fokozatosan kiszorítják a díjterhelésből a működési és likviditási célú tagdíjbevételeket, így hosszú távon már előbbiek a meghatározóak.

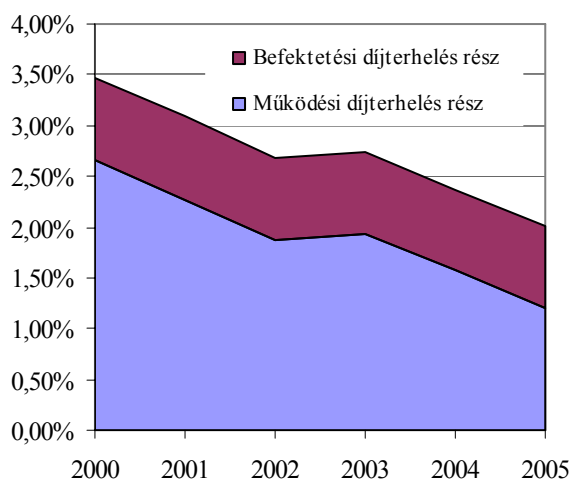
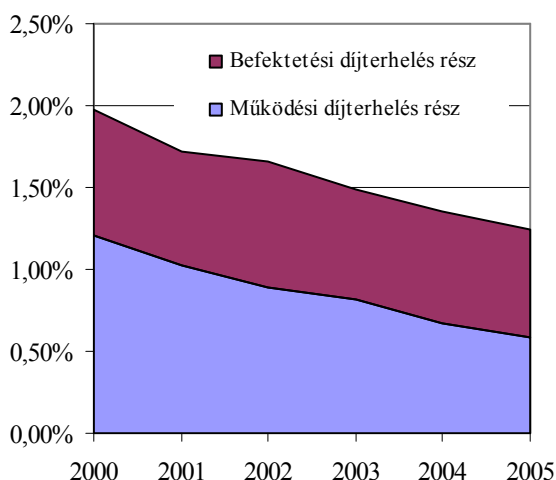
Összességében elmondható, hogy az elmúlt hat évben a szektorszintű díjterhelés fokozatosan és folyamatosan csökkent, 2005-ben vagyonnal súlyozottan **2,00 %** (magánnyugdíjpénztárak), illetve **1,25 %** volt (önkéntes nyugdíjpénztárak).

Szektorszintű súlyozott átlagos díjterhelés*

Év	Magánnyugdíjpénztárak			Önkéntes nyugdíjpénztárak		
	Teljes díjterhelés	Működési díjterhelés rész	Befektetési díjterhelés rész	Teljes díjterhelés	Működési díjterhelés rész	Befektetési díjterhelés rész
2000	3,44%	2,64%	0,80%	1,97%	1,21%	0,77%
2001	3,07%	2,25%	0,82%	1,72%	1,02%	0,70%
2002	2,66%	1,86%	0,79%	1,66%	0,88%	0,78%
2003	2,72%	1,92%	0,80%	1,49%	0,81%	0,68%
2004	2,35%	1,56%	0,79%	1,35%	0,67%	0,68%
2005	2,00%	1,20%	0,80%	1,24%	0,58%	0,66%

* Súlyozás az év végi pénztárankénti vagyonadatokkal.

Az elmúlt hat évben mind a magán-, mind az önkéntes nyugdíjpénztárakat illetően megfigyelhető tendencia a működési díjterhelés rész folyamatos csökkenése. Ezt jól reprezentálja az alábbi két grafikon is, amelyek szempléletes módon megfigyelhető, hogy a működési költségek vagyonarányos csökkenése a díjterhelés mérséklődésének elsődleges oka.

Magánnyugdíjpénztárak**Önkéntes nyugdíjpénztárak****Díjterhelés 2000-2005**

A következő táblázatokban szereplő %-os értékek azt reprezentálják¹, hogy a tagok átlagosan a megtakarításuk hány %-át fizették ki működési, likviditási célra, illetve vagyonkezelési díjként (évente). A feltüntetett díjterhelési mutatók a tagok egyéni számláit átlagosan terhelő díjakat mutatják, így az adott tag esetében a díjterhelés mértéke ezektől eltérhet.

Fontosnak tartjuk kiemelni, hogy a díjterhelés mértékének megítélésekor figyelembe kell venni az alábbiakat:

- A díjterhelés alakulását befolyásolja a pénztárak alapítási időpontja. Az alapítás első éveiben ugyanis természetesen nagyobb a díjterhelés, mivel az új tagdíjak aránya a vagyon mértékéhez képest jelentős (és így a működési/likviditási célú tagdíjlevonás vagyonarányosan nagyobb díjterhelést eredményez).
- A díjterhelés alakulását befolyásolja a pénztárak felfutása, növekedése. Dinamikus növekedés esetén az új tagdíjak aránya szintén jelentős, így a működési/likviditási célú tagdíjlevonás mértéke nagyobb.
- Az esetleges fúziók hatása is befolyásolhatja a pénztári díjterhelés mértékét, mivel különböző életpályán lévő pénztárak - különböző díjterheléssel - fuzionálnak.
- A banki/biztosítói/munkáltatói csoportok esetenként direkt v. indirekt módon finanszírozták a pénztár indításával kapcsolatos költségeket, amit a későbbi díjstruktúrájuk kialakítása során figyelembe vettek.
- A díjterhelést befolyásolják a munkáltatói háttér által esetenként átvállalt működési költségek is, mivel ezáltal kedvezőbb terhelési mutató érhető el.
- A díjterhelés esetenkénti hullámszerűsége túl okozhatja a tagdíjmegoszlási arányszámok változása, illetve az adott évben kifizetett jelentősebb összegű vagyonkezelési sikerdíj is.

¹ A múltira vonatkozó díjterhelés számítása során az éves beszámolóban szereplő nem fedezeti jellegű tagdíjbefizetéseket és a vagyonkezelési, letétkezelési díjakat vetítettük a záró piaci eszközértékekre. A számítást a 2000. évtől kezdődően végeztük, mivel az éves beszámoló formátumában ekkor már a vagyonkezelési, letétkezelési díj külön soron jelent meg.

Magánnyugdíjpénztárak díjterhelése egyenként

Pénztár	Tevékenység kezdete	2000	2001	2002	2003	2004	2005
AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	3,69%	3,34%	2,63%	2,77%	2,45%	2,17%
Allianz Hungária Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	3,33%	3,14%	2,89%	2,63%	2,52%	2,07%
Aranykor Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	2,75%	2,49%	2,90%	2,56%	2,23%	1,85%
Budapest Országos Kötelező Magánnyugdíjpénztár	1998	2,91%	2,62%	2,59%	2,62%	2,32%	2,06%
Dimenzió Magánnyugdíjpénztár	1998	2,85%	2,09%	1,59%	1,74%	1,56%	1,28%
Életút Első Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	2,93%	1,98%	1,54%	1,66%	1,49%	1,29%
ERSTE BANK Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	3,25%	2,64%	2,55%	3,17%	2,78%	2,45%
Évgyűrűk Magánnyugdíjpénztár	1998	3,90%	3,47%	2,75%	2,65%	2,13%	1,87%
HONVÉD Nyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	3,54%	3,30%	2,75%	2,56%	2,06%	1,51%
ING Magánnyugdíjpénztár	1998	3,43%	3,06%	2,68%	2,71%	2,39%	1,97%
MKB Bank Rt Nyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	2,72%	2,10%	1,62%	1,96%	1,83%	1,62%
OTP Magánnyugdíjpénztár	1998	3,64%	3,27%	2,74%	2,83%	2,38%	1,97%
Postás Magánnyugdíjpénztár	1998	2,45%	1,90%	1,54%	1,56%	1,41%	1,11%
Quaestor Országos Magánnyugdíjpénztár	1998	3,02%	2,42%	1,91%	2,84%	2,47%	2,43%
UNIQA és Egyesült Közszolgálati Nyugdíjpénztár (magán ágazat)	1999	3,85%	3,72%	3,17%	2,82%	2,42%	2,02%
Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	3,55%	2,78%	2,07%	1,98%	1,74%	1,45%
Villamos-energiaipari Társaságok Nyugdíjpénztára (magán ágazat)	1998	2,34%	1,74%	1,59%	1,80%	1,64%	1,33%
Winterthur Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (magán ágazat)	1998	3,07%	2,58%	2,54%	3,07%	2,43%	2,26%

Önkéntes nyugdíjpénztárak díjterhelése egyenként

Pénztár	Tevékenység kezdete	2000	2001	2002	2003	2004	2005
3M Önkéntes Nyugdíjpénztár	1998	1,37%	1,16%	1,11%	0,96%	0,86%	1,07%
AEGON Magyarország Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	1995	2,57%	2,58%	2,55%	2,18%	1,90%	1,77%
Allianz Hungária Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	1996	2,46%	1,90%	1,94%	1,53%	1,68%	1,49%
Aranykor Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	1995	1,73%	1,50%	1,62%	1,36%	1,08%	0,87%
Aranykorona Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	1,87%	1,59%	1,89%	1,47%	1,65%	1,49%
Artisjus Nyugdíjpénztár	1995	0,68%	0,60%	0,64%	0,50%	0,44%	0,47%
Bábolna Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjbiztosítási Pénztár	1995	1,63%	1,57%	1,57%	1,35%	1,23%	0,98%
BIZALOM Országos Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1994	2,30%	2,01%	1,73%	1,40%	1,44%	1,35%
Biztonság Nyugdíjpénztár	1994	1,80%	1,36%	1,45%	1,31%	1,12%	1,08%
Bongrain Magyarország Önkéntes Nyugdíjpénztár	1999	1,54%	0,79%	0,63%	0,48%	0,43%	0,37%
Budapest Önkéntes Nyugdíjpénztár	1997	2,12%	2,14%	2,13%	1,85%	1,55%	1,44%
CÁT Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	1,31%	1,50%	0,96%	0,78%	0,42%	0,36%
Certus Nyugdíjpénztár	1996	1,26%	1,33%	1,16%	1,08%	0,96%	1,35%
Chinoi Nyugdíjpénztár	1995	1,50%	0,88%	0,99%	0,67%	1,12%	1,13%

CIB Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	1,06%	1,01%	0,83%	0,68%	0,55%	0,44%
Cimbora Nyugdíjpénztár	1996	1,33%	0,52%	0,51%	0,51%	0,48%	0,47%
Cseppkő Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1997	0,79%	1,42%	0,79%	0,65%	0,27%	0,25%
Danubius Szálloda és Gyógyüdülő Rt. Munkavállalói Nyugdíjpénztára	1995	0,57%	0,49%	0,55%	0,48%	0,33%	0,66%
DUNASTYR Rt. Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	0,38%	0,32%	0,03%	0,94%	0,78%	0,73%
Egészségügyben Dolgozók Nyugdíjpénztára	1995	2,57%	2,30%	2,10%	1,94%	1,67%	1,63%
Életút Első Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	1995	1,93%	1,20%	0,95%	0,88%	0,74%	0,73%
Elmú Nyugdíjpénztár	1995	0,71%	0,85%	0,64%	0,64%	0,91%	0,40%
Első Hazai Nyugdíjpénztár	1994	0,11%	0,12%	0,48%	0,42%	0,41%	0,44%
Első Kalocsai Nyugdíjpénztár	1995	0,97%	1,05%	0,86%	0,73%	0,71%	0,87%
Első Országos Iparszövetségi Nyugdíjpénztár	1995	1,31%	1,17%	1,08%	0,92%	0,73%	0,60%
Első Rendőri Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1995	2,18%	2,06%	1,83%	1,59%	1,36%	1,26%
ERSTE BANK Országos Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	1996	1,83%	1,78%	2,01%	2,38%	2,05%	2,11%
Ezüst Híd Önkéntes Nyugdíjpénztár	1996	2,01%	1,77%	1,85%	1,53%	1,28%	1,33%
Fehér Arany Nyugdíjpénztár	1997	1,34%	1,08%	1,09%	1,03%	0,86%	0,74%
FŐGÁZ Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	2,15%	1,59%	1,16%	0,89%	0,31%	0,36%
Gázszolgáltatók Önkéntes Nyugdíjpénztára	1995	1,51%	1,21%	1,20%	1,09%	0,85%	0,78%
Generali Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	2,21%	1,72%	1,74%	1,77%	1,74%	1,79%
Gyöngyház Önkéntes Nyugdíjpénztár	1996	2,04%	1,91%	1,78%	1,58%	1,35%	1,67%
Győri Kecs Nyugdíjpénztár	1996	1,52%	1,81%	1,94%	1,75%	1,40%	n.a.
HALADÁS Regionális Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	2,13%	1,28%	1,82%	1,23%	2,28%	0,96%
Híd Nyugdíjpénztár	1995	1,38%	0,74%	0,70%	0,57%	0,48%	0,49%
HONVÉD Nyugdíjpénztár	1995	2,14%	2,08%	2,16%	1,76%	1,21%	1,03%
Hunalpa Nyugdíjpénztár	1995	2,92%	0,89%	1,27%	1,63%	1,39%	1,30%
ING Önkéntes Nyugdíjpénztár	1996	2,15%	1,98%	2,02%	1,49%	1,34%	1,36%
Kossuth Nyomda és Sajtó Önkéntes Nyugdíjpénztár	1996	0,72%	0,86%	0,89%	0,94%	1,43%	0,73%
Lilly Nyugdíjpénztár	1998	1,74%	1,45%	1,37%	1,05%	0,90%	0,95%
Magánvállalkozók Nemzetközi Fuvarozó Ipartestület Tagjainak Nyugdíjpénztára	1996	0,37%	0,28%	0,55%	0,65%	0,59%	0,58%
Mahagóni Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	3,50%	3,22%	3,05%	3,17%	2,28%	1,99%
Malév Nyugdíjpénztár	1996	1,75%	0,87%	0,82%	0,63%	0,53%	0,52%
Masped Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	1,23%	1,33%	1,03%	0,93%	0,77%	0,66%
Mentő Nyugdíjpénztár	1995	2,14%	1,52%	1,86%	1,67%	1,35%	1,15%
Mező Nyugdíjpénztár	1994	1,92%	1,59%	1,36%	1,11%	1,12%	1,09%
MKB Bank Rt Nyugdíjpénztár	1996	1,59%	1,54%	1,59%	1,43%	1,15%	1,12%
Mobilitás Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	1,31%	1,44%	0,93%	1,05%	0,86%	1,00%
Napfény Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	2,41%	2,10%	1,75%	1,60%	1,57%	1,64%
Népszabadság Nyugdíjpénztára	1994	0,88%	0,63%	0,76%	0,71%	0,65%	0,63%
Nyugdíjbiztosítási Dolgozók Nyugdíjpénztára	1996	1,44%	1,23%	1,25%	1,05%	0,93%	0,82%
OFFICIUM Országos Nyugdíjpénztár	1995	1,82%	1,21%	1,93%	1,60%	1,79%	1,82%
OTP Önkéntes Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1995	2,36%	1,92%	1,86%	1,82%	1,62%	1,43%
OTP Quantum Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1997	0,98%	1,04%	1,08%	1,02%	0,84%	0,80%
Postás Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	1,26%	1,37%	1,29%	1,23%	1,01%	1,01%
PRAXIS Önkéntes Kölcsönös Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1995	2,02%	1,44%	1,75%	1,91%	1,26%	0,95%
RÁBA Önkéntes Kiegészítő Nyugdíjpénztár	1996	1,10%	0,57%	0,48%	0,54%	0,57%	0,70%
Ráció Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1995	0,75%	1,56%	1,62%	1,35%	1,83%	1,62%
Richter Gedeon mellett működő Önkéntes Nyugdíjpénztár	1995	1,46%	0,43%	0,41%	0,40%	0,35%	0,38%
Taurus Nyugdíjpénztár	1994	0,88%	0,67%	1,24%	0,82%	2,09%	1,52%
Település-Szolgáltatók Országos Nyugdíjpénztára	1995	2,03%	1,49%	1,60%	1,45%	1,33%	1,42%

TEMPO Nyugdíjpénztár	1995	2,06%	1,96%	1,79%	1,64%	2,78%	1,69%
Újszászi Szövetkezeti Nyugdíjpénztár	1997	1,95%	1,90%	1,17%	1,05%	1,02%	1,15%
Unilever Nyugdíjpénztár	1998	1,47%	0,94%	0,94%	0,92%	0,79%	0,67%
UNIQA és Egyesült Közszolgálati Nyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	2000	2,79%	2,72%	2,38%	2,32%	2,26%	1,66%
Vasutas Önkéntes- és Magánnyugdíjpénztár (önkéntes ágazat)	1998	1,75%	1,39%	1,29%	1,12%	0,90%	0,76%
Villamos-energiaipari Társaságok Nyugdíjpénztára (önkéntes ágazat)	1995	0,96%	0,85%	0,79%	0,73%	0,61%	0,61%
Voláncsalád Nyugdíjpénztár	1996	2,11%	2,05%	1,77%	1,54%	1,36%	1,39%
Winterthur Önkéntes és Magánnyugdíjpénztár	1995	3,67%	2,90%	2,31%	1,90%	1,72%	1,69%
XI. Kerületi Polgármesteri Hivatal Nyugdíjpénztára	1995	1,44%	1,30%	1,40%	0,66%	1,23%	1,23%
Zugliger Önkéntes Kölcsönös Nyugdíjpénztár	1997	1,74%	1,52%	1,61%	1,26%	1,15%	1,09%

PSZÁF, 2006. június